

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Proneumerato kaina:
 Suvienijose Valstijose metams..... \$2.50
 pusė metų..... \$1.50
 Kitose Viešpatysėse metams..... \$3.50
 pusė metų..... \$2.00
 Apparatimų Kainų Klauskite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue., Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States..... \$2.50
 To Foreign Countries..... \$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 49

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Utarninkas, Spalio (October) 26 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

SERBŲ ARMIIJA APSUPTA.

Anglų submarinas paskandino vokiečių kreiserį.

Rusai išsodino savo karuomene Kuršė.

Grekija atmete Anglijos pasiūlymą.

Vokiečiai užėmė Ilukštą.

Karalius šaukia anglus prie ginklų.

VOKIEČIAI ŽADA NAUJINTI LATVIŲ KAIMUS.

Londonas. — Anglai neteigė, kad Reuterio kompijos biuro Petrograde pranešimą:

"Vokiečiai pranešė Mintaujos gyventojams, jog jei jiems nepasiseks užimti Rygą ir jie bus priversti atsitraukti, tai išnaikins visus kaimus pakelium, kuriuo atsitrauks. Tarpe vokiečių sustiprinimų, kuriuos atsiųsta Rygos apskritin, yra ir pasauktas rugsėjo mėnesį landsturnas, kuris nedaug laiko turėjo lavinimuisi. Paimtas prie Čartorysko vokiečių oficerius pažeminant kalbėjo apie austrų kariuomenę."

SULAIKĖ VOKIEČIUS SIAURIUOSE.

Petrogradas. — Rusų štabas spalio 21 d. išleido sekantį oficialų pranešimą: "Rygos fronte buvo artillerijos šaudymasi. Vokiečių ofensyvas į rytus nuo kaimo Olai ant Mintaujos kelio tapo atmuštas. Fronte į rytus nuo Olai ėjo vienvalinė kanonada. "Musų Ilja Muromec aeroplanai numetė Mintaujos pakraščiuosna apie tuziną bombų, kurios, sulig ištiktųjų žinių, padarė didelių nuostolių gelžkeliui ir priešo sądėliams. Olai rajone musų kareiviai numušė vokiečių aeroplaną. Aviatoriai užsimušė."

"Į rytus nuo Olai vokiečiai padarė po priedanga dumų debesio keturias nepasiekiamas atakas. "Friedrichstadto ir Jakobstadto rajone, taip pat ir Dvinsko rajono fronte nieko svarbaus neatsitiko. "Į šiaurius nuo miestelio Postava, po atkaklių mušių, vokiečiai tapo išstumti iš kaimo Rusaki. Mes paėmėm du šimtu belaisvių. "Paėmus vokiečių ir austrų pozicijas rajone į pietryčius nuo Baranovičių, patirta, jog priešas rengėsi panaudoti prieš mus troškintuosius gazus. Į musų rankas pakliuvo pilni tų gazų laikymui prietaisai.

"Į pietus nuo Pripet pelkių mes šturmu paėmėm eilę kaimų ant kairiojo upės Stry kranto, žemiau Rafalovkos. Užimdami kaimą Komorova, mes užgriebėm keturis šimtus belaisvių ir du kulkosvaidžiu. "Vokiečių kontraatakos Kolki rajone tapo atmuštos su dideliais nuostoliais. Rajone į šiaurius nuo kaimo Černyš, į pietryčius nuo Kolki, eina dideli mušiai. "Austrai ir vokiečiai mušiuose ant kairiojo upės Stry kranto tebenaudoja vien tik sprogstančias kulkas."

Anglų nuostoliai. Londonas. — Anglų neteigė ligi spalio 1 d. 2,285 oficerių ir 50,072 unteroficerių ir kareivių.

Teutonai pražudė Serbijoj 60,000. Londonas. — Atėjęs iš Nišo į Londoną pranešimas sako, jog Serbijos sostinėje oficialiai paskelbta, kad austro-vokiečių armija nuo įsiveržimo į Serbiją ligi šio laiko pražudė 60,000 užmuštais, sužeistais ir paimtais belaisvėn. Sakoma, jog serbai atmušė savo priešus, kurie įsiveržė į jų žemę.

ITALAI EINA PRIEKYN.

Rymas. — Generalis italų armijos štabas spalio 21 d. išleido sekantį oficialų pranešimą: "Musų ofensyvas Tyrolio ir Trentino rajonuose ir toliau laimėjo. Giudicaria klonyj mes užpuolimu užėmėm stiprią poziciją ant Monte Melino, kurią priešas gynė Lardaro drutviečių grupių kanuolių ugnim. "Sugana klonyj mes užėmėm Monte Setole ties ta vieta, kur sriautas jungia jį su Calamento kloniū. "Ant Cordevole ir Falzarego zone musų veikimas eina pasekmingai. Čia mes sunaikinome spigliuotas vielines tvoras ir išsprogdinom keletą minų, pasidarydami atvirą kelią savo atakai ant priešo pozicijų. Pontebra-

na klonyj musų kariuomenė užpuolė ant priešakinių priešų pulkų, priversdami juos atsitraukti atgal. Priešas iš savo pusės mėginio užatakuoti musų pozicijas Dogna klonyj, bet tapo atmuštas atgal su žymiais nuostoliais. "Isonzo-Carso fronte vis dar eina artilerijos mušiai. Vakar rytą, nežiurint nepatogaus oro, musų aeroplanai drąsiai lekiujo ant Carso. Jie bombardavo aviacijos centrą — Adsovizza, prieš kolonas arti Bihula ir Temica, artilerijos poziciją Doberdo zone ir Duino stotį ir tiltą, esantį į šiaurius nuo tos stoties. Į musų aeroplanus šaudė anti-orinės baterijos, bet jie sugrįžo sveiki."

Talkininkai padarė Turkams didelių nuostolių. Athenai. — Laikraštis Embros sako gavęs žinių nuo Mytilene salos, jog spalio 22 d. talkininkai atmušė turkų atakas Suvla ir Kri-thia rajonuose ir jog turkams padaryta labai didelių nuostolių. Du torpedinių valčių naikintojai įėjo į sąsiaurą ir bombardavo Tsacalepi.

Visos rusų atakos buvo nepasekmingos. Berlinas. — Vokiečių karės štabas savo išleistam

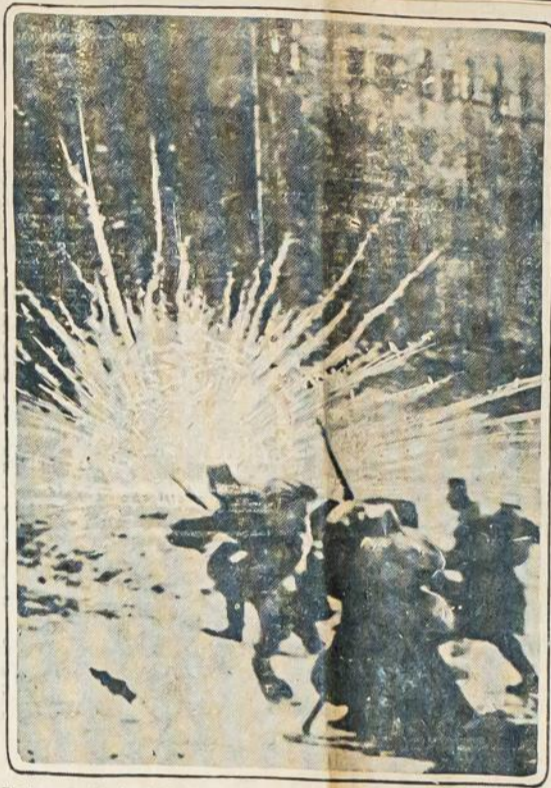

Photo copyright by A. C. F., from American Press Association.

Rusų kanuolės šrapnelė plįsta tarpe austro-vokiečių, užpuolančių Ivangorod o tvirtovę. Fotografui, kuris patsai vos nežuvo, šitą momentą pasisekė nufotografuoti. Nuo vienos šrapnelės tuokart žuvo 16 kareivių.

spalio 22 d. oficialiam pranešime skelbia, jog kuni-gaikščio Leopoldo iš Bavarijos armija atmušė visas rusų padarytas atakas į šiaur-ryčius, rytus ir piet-ryčius nuo Baranovičių. Vokiečiai paėmė belaisvėn 8 oficerius ir 1,140 kareivių. Gen. von Linsingeno armija apskrita savo kontraataka atstumė rusus nuo Čartorysko. Be-gyje paskutinių kelių dienų vokiečiai paėmė belaisvėn 15 oficerių ir 3,600 kareivių, prie tam užgriebę vieną kanuolę ir aštuonis kulkosvaidžius.

SUSIRĖMIMAI VAN RAJONE.

Petrogradas. — Rusų oficialis pranešimas apie operacijas Kaukaze sekančiai skamba: "Pakraštiniame rajone, į piet-ryčius nuo Khopa, ir arti ežero Turtum, buvo gana veiklūs priešakinių burių susirėmimai. Netoli nuo Ardjich, pačiam šiaur-rytiniam ežero Van gale, buvo susirėmimų su kurdais. Likusioje fronto dalyj nebuvo atmainų."

GREKĖJA ATMETĖ ANGLIJOS PASIULYMĄ.

Londonas. — Spalio 22 d. rytą laikraštis Times rašo, jog išrodo, kad Grekija atmetė Anglijos pasiūlymą. Praeitą sykį jau minėjome, jog Anglija pasiūlė Grekijai

Cyprus salą, o užtai reikalavo, kad Grekija kariautų sykiu su talkininkais prieš austrus, vokiečius, turkus ir bulgarus. "Times" tvirtina, jog Grekija to pasiūlymą nepriėmė del to, kad anglai vedė blogą diplomatiją ir kad francuzų laikraščiai bereikalingai ant grekų užsipuo-lė. Grekija pasiliksiat prie savo "ginkluoto neutralite-to".

RUMUNĖJA PRISIDĖSIANT PRIE TALKININKŲ.

Petrogradas. — Rusų laikraštis Novoje Vremia išspausdino pasikalbėjimą su Rumunijos laukutinių reikalų ministerio pasiuntiniu, kuriame išreikšta nuomonė, jog Rumunijos armija ir tauta yra pasirengus atsisaikyti nuo savo neutraliteto ir stoti talkininkų pusėn. Greičiau stoti karėn Rumunija nieku budu negalėjus, nes jos armija nebuvo tinkamai prirengta ir neturėjo užtektinai amunicijos. Dabar rumunai jau esą beveik pilnai prisirėngę ir galį tikėtis pastatyti karės laukan 600,000 kareivių. Tas skaitlius galjį buti padidintas ligi miliono, tik klausimas, iš kur reikėtų gauti amunicijos tokiam skaitliui.

ATIDENGĖ NORTHCLIFFO "SUOKALBĖ".

Londonas. — Laikraštis Daily Chronicle žada atidengti lordo Northcliffe vadovaujamą "suokalbį", kuriuo tikslu esąs sunaikint dabartinę valdžią ir į jovieta sudaryti kabinetą, kurin įeis: Lord Milner, Sir Edward Carson, David Lloyd George ir Winston Spencer Churchill. "Daily Chronicle" tvirtina, kad lordas Northcliffe, kuris yra savininku Times'o, "Daily Mail ir kitų laikraščių, "atvirai gyrėsi" šią savaitę, jog dabartinė valdžia busjį sunaikinta dviejų savaičių laike.

MIELAŠIRDINGOSIOS SESELĖS NUŽUDYMAS IR KARALIAUS ATSIŠAUKIMAS SUJUDINO ANGLUS.

Londonas, spalio 23 d. — Anglų mielaširdingos s selės Edith Cavell nužudymas Brusselyje ir Anglijos karaliaus atsišaukimas taip sujudino anglus, kad jie dabar dideliaisiais buriais pradėjo stoti į kariuomenę. Sakoma, kad Anglijos valdžia panaudojo seselės Cavell nužudymą, kaip įrankį, patraukimui į kariuomenę

anglų, kurių ligi šiol jokiū budu negalima buvo užagituoti prieš vokiečius. Prie anglų užagitavimo stoti kariuomenėn taip pat žymiai prisidėjęs ir Anglijos karaliaus išleistas atsišaukimas į savo pavaldinius. Anglų armijos viršinikai sako, kad jokis karės atsitikimas — nei "Lusitanijos" paskandinimas, nei zeppelinų užpuolimai ant Londono ir kitų miestų, neįstengė to padaryti, ką padarė seselės Cavell nužudymas. Mielaširdingąją seselę Edith Cavell vokiečių karės teismas nusprendis nužudyti ir tas nuosprendis tapo išpildytas.

KARALIUS ŠAUKIA ANGLUS PRIE GINKLŲ.

Londonas. — Anglijos karalius Jurgis V išleido atsišaukimą, kuriuo kviečia savo pavaldinius liuosnoriai stoti į kariuomenę ir kariauti prieš vokiškuosius talkininkus. Daugiau ir daugiau vyrų reikia, sako Anglijos karalius, palaikymui armijų karės lauke, įgijimui pergales ir pastovios ramybės.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

Petrogradas, spalio 25 d. — Netoli nuo Liepojaus operuojantis anglų povandeninis laivas paskandino vokiečių kreiserį.

Londonas, spalio 25 d. — Bulgari užėmė Uskub, Kumanovo ir Veles. Kadangi visi tie miestai yra prie Nišo-Salonikų gelžkelio, tai aišku, jog talkininkai nebegali tuo gelžkelium atsiųsti serbams pagalbon savo kariuomenės, kurią išsodino Salonikuose. — Į šiaurius, netoli nuo miesto Orsova, austro-vokiečių kariuomenė jau persikėlė per Dunojų.

Petrogradas, spalio 25 d. — Rusų generalio štabo išleistas pranešimas skelbia, jog vokiečiai užėmė Ilukštą, kur jiems padaryta didelių nuostolių. Į pietus nuo Rygos vokiečiai užėmė kaimą Repe. Dideli mušiai eina Žarasų apielinkėje. Į rytus nuo ežero Dirsvėta rusai užėmė keletą kaimų. Prie Oginskio kanalo rusams pasisekė užimti kaimą Vulka (Vilkų?).

Copenhagenas, spalio 25 d. — Iš čia pranešama, jog Kuršė išsodinta rusų kariuomenė išstumė vokiečius iš svarbių pozicijų. Iš tų pačių šaltinių išėjusios žinios sako, kad vokiečių laivynas Baltiko jurėje nebegali susinešti su žemės kariuomene; jų susinešimą trukdo anglų ir rusų povandeniniai laivai.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Utarinkas, Spallo (Oct.) 26 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisy ir trumpina sulig savo nuožiuos. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

MUSŲ POLITIKOS KLAUSIMAI.

Prisiminus mūsų politiką, tuoj kyla virtynė gana tamsių minčių. Pirmiausia — neaiškus ir per daug painus karės atsitikimų plėtojimas dar neduoda aiškios situacijos (padėjimo) paveiklo, o mes patį esame persilpni ir permenki, kad su mumis visi būtų priversti skaitytis. Tuo budu susideda jau gana keblus padėjimas, kurio šioks ar kitoks išrišimas beveik pilnai priklausys nuo tolimesnių atsitikimų karės laukuose. O tų atsitikimų mes dar atspėti beveik negalime. Vokiečiai užėmę visą etnografiškąją Lietuvą, ir galima dideliai abejoti, ar rusams pasiseks atgal vokiečius atstumti. Ypač galima abejoti, ar rusams pasiseks tiek vokiečius atstumti, kad būtų suvienyta ir Prūsų Lietuva... iš kitos pusės taip pat galima dideliai abejoti, ar vokiečiai dabartinėse pozicijose užsilaikys ligi karės pabaigai. Jei ne — Lietuvai grėsia materialis išnaikinimas ir politiškas suskaldymas.

Vasario mėn. š. m. Jaunojoj Lietuvoj buvo rašyta: "Mes — visi lietuviai — turėtume... aiškiai ir griežtai vienodos nuomonės būti: jeigu Rusija neatsilaikytų, o vokiečiai visos Lietuvos ginklu užkariauti negalėtų — busimame taikos kongrese tenepilėšo Lietuvos kuno, bet tepaimą visą etnografiškąją Lietuvą ir priskiria prie vokiečių. Didž. Lietuvos gyventojai tokiaime atsitikime turėtume kuo augščiau pasakyti, jog mes norime būti viename politikos kune, nes mūsų yra permaži, kad perkirstiems dorai gyventi. Ir vėl, jeigu vokiečiai neapgalėtų, bet visgi pusėtinai atsilauktyt ir todėl Mažoji Lietuva liktų rusų ginklu neapimta — tuomet jau Prūsų lietuviai savo balsu ir visa savo energija turėtų prisidėti prie jo, kad jų apgyventas kraštas nebūtų atskirtas nuo Didž. Lietuvos, bet su ja sujungtas."

Berods, galima su šia nuomone nesutikti. Bet tuokart reiktų vieton jos kas nors naują pastatyti. Sutinkant-gi reikia dar aiškiau sau prisistatyti, kokiomis sąlygomis tasai Didž. ir Mažosios Lietuvos sujungimas turėtų atsitikti.

Am. Spaudos Draugijos suvažiavimas praeitą vasarą priėmė tokią rezoliuciją: "Suvažiavimas pilnai pritaria dabartiniam lietuvių judėjimui, kurio mieriu yra įgyti bent Lietuvos autonomiją ir ragina, kad visi lietuviai, kam rupi įgijimas

didesnės laisvės Lietuvai, širdingai jį remtų kaip moraliskai taip ir pinigiskai".

Šiąją rezoliucija jau apibriežta antros mūsų tautinės politikos principas. Čia aiškiai pasakyta, kad, be visos Lietuvos vienybės, mes dar turime stengtis įgyti tokias sąlygas, prie kurių būtų galimas laisvas mūsų kultūros plėtojimas. Tokios sąlygos galimos tik tuomet, kuomet Lietuva galėtų laisvai visus savo reikalus tvarkyti. Tai būtų prie pilnos savistovybės arba federacinio sutvarkymo. Bet minimum mums reikalinga bent, t. y. mažiausia — autonomijos.

Su šiais principais, regis, sutinka visi lietuviai. Bet nuo čia jau pradėdame skirtingai. Pirmiausia del autonomiškos Lietuvos ribų. Toliau del santykių su kitomis tautomis, del vidurinio autonomiškos Lietuvos sutvarkymo ir tt. Šie skirtumai priklauso nuo visuomeninio padėjimo, dalykų stovio pažinimo laipsnio, politikos pažiūrų ir tt. Bet yra skirtumų ir daug pavojingesnių. Pavizdžiui, Prūsų lietuvių atstovai Dr. Gaigalaitis savo brošūroje, "Die litausch-lettische Frage" aiškiai ir griežtai pabrėžia, kai Prūsų lietuviai prie autonomiškos Lietuvos prisidėti nemano ir neprisidėtų net ir tuomet, jeigu Didžioji Lietuva tokią autonomiją (jisai kaipur vadina savistovybe) turėtų po Vokietijos globa.

Kiti Prūsų lietuvių veikėjai į šitai nutylėjo. Tylie ir savo balso visai nepakelia nei prieš tuos vokiečių traktatistų bei pangermanistų plenus, sulig kurių Didžioji Lietuva turėtų būti tik vokiečių kolonizacijos šalis, o lietuviai — medžiaga vokiškam kraujui "atnaujinti" (žiur. "Jaunosios Lietuvos" rugpiučio, liepos ir gegužės Nr.). Jie tartum nesupranta, kad toks jų tylėjimas gali būti išaiškintas jei jau nepritarimu, tai bent nepaisymu ir neganėtinu rupinimusi del lietuvių tautos ateities.

Mes dabar stovime ant gryžkelės. Todėl ir iš Prūsų lietuvių turime teisės laukti aiškesnės kalbos. Rods, jie dabar suspausti vokiško režimo ir laisvai savo nuomonę išreikšti negali. Šita aplinkybė juos pateisina, bet dar neišteisina. Ir visi lietuviai su nekantrumu laukia, kuomet Prūsų lietuviai aiškiais žodžiais paskelbs savo tautiškai-politiškąjį credo, kaip tai nekartą padarė — prie daug didesnio režimo! — Didž. Lietuvos lietuviai.

PRIE R. K. FEDERACIJOS TERORO.

Darbininkas Nr. 13 aiškina, buk mūsų minėtas R. K. Federacijos nutarimas — skūsti tvirkinančius laikraščius — paliečias vien pornografišką literatūrą, t. y. raštus, kurie žodžiu ir paveiks-

lais skaitytojus stumia prie lyties gašlumo.

Jeigu taip būtų, be abejonės, kita kalba būtų buvusi ir apie Federacijos nutarimą. Bet, deja, dar kartą perskaitę visą Federacijos protokolą mes apie pornografišką literatūrą kalbant nerandame nei pusės žodžio, o minimą vien vienoj vietoj "bedieviški ir socialistiški" laikraščiai, kitoj gi vietoj "buvo pakeltas klausimas, kaip kovojus prieš tvirkinančią spaudą ir kaip apsigynus nuo šmeižtų." Ir čia pat viename ir kitame atsitikima "patartą" priemonės: neduoti skelbimų ir... skūsti valdžiai. Kas gi čia yra, jeigu ne teroras? Juk kunigai ir jų laikraščiai, neišskiriant nei "Darbininko", nuolat visiems įkalbinėja, buk "bedieviški" ir socialistiški laikraščiai tik tvirkina žmones ir šmeižia kunigus, tikėjimą. Tos pačios Federacijos nutarimu gerais laikraščiais pripažinta tik tie, kurie priklauso R. Katalikų spaudos draugijai. Nurodyta net tų laikraščių ir vardai. Ir kiekvienas "geras katalikas" Federacijos nutarimu kitaip nesupras, kaip tik taip, kaip mes supranta-

me — kad reikia skūsti visi "bedieviški" ir socialistiški laikraščiai. Bet net laikant "Darbininko" aiškinimą teisingu ir daleidžiant, kad Federacija turėjo omenyje vien pornografiškus raštus — argi tasai nutarimas ištikrų neturi teroro žymių? Garsioji "Venera" savo laiku buvo priskaityta prie pornografijos veikalų. Jaktas Šeinius "Kuprelėje" rado tik "meilės istorija" su autorias "bedieviškoms" pažiūromis. Anais metais vienas TMD. Literatūros komiteto narys paduotą Shakespearo Macbetho vertimą atmetė, kaip "pornografijos veikalą". Na, o jeigu apie tai, kas yra pornografija, o kas ne, — imspręsti paprasti, bet "geri" katalikai ir parapijų klebonai, tai nesunku įsivaidinti, kas pas juo pasidarys pornografija. Ypač, kad Federacija pataria skūsti valdžiai ir tokius laikraščius, kuriuose yra "šmeižtai". Čia teroru atviros netik durys, bet ir langai. Pavizdžiu, "Darbininkas" sako, buk "Ateitis" prie skūstinų raštų nepriklauso. Bet tas pats "Darbininkas" jau keletą kartų savo skaitytojam įkalbėjo, buk "Ateitis" "plustanti" ir "biauriai šmeižianti" katalikus ir "Darbinink". Reiškia, "Darbininko" redaktoriai daro vieną iš dviejų: arba patįs nepildo savo nutarimų (nes šmeižiančius raštus turi "išskūsti"), arba patįs šmeižia "Ateitį" vadindamas ją šmeižike.

"Darbininkas" sako, buk mes esame "įtužę" ant katalikų ir jų neapkenčiame, todėl ir pamatėme "donosą" ir terorą ten, kur jų visai nėra. Mums gi rodos, kad R. K. Federacijos vadovai ir "Darbininkas" ištikrų yra

"įtužę" ant visų ne jų vienminčių, ir tame savo "įtužime" priėjo jau ligi to, kad neskiria nei įrankių. Ištikrų, reiktų jau "atvėsti".

Iš laikraščių.

ČIA AUGUSIOS INTELIGENTIJOS KLAUSIMAS.

Darbininkas savo Nr. 11 įdėjo p. U. straipsnį, kur tarp kita ko, išreiškia keletą gana teisingų pastabų apie mūsų svietiškąją ir dvasiškąją inteligentiją. Rašoma:

"Mūsų inteligentas — biznieriš — lietuviškai tik tiek temoka, kad galėtų susikalbėti su lietuvišiais darbininkais, iš kurių mano biznį daryti. Žodžiai neva lietuviški, bet akcentas, žodžių sustatymas, mintijimo budas — grynai amerikoniškas. Mūsų inteligentas neseka lietuvių gyvenimo, nesiinteruoja jo dvasiniais reikalais. Jo nepamatys lietuviškų draugijų susirinkimuose, ar ant estrados, užtat jis veiklus narys visokių amerikoniškų bizniškų ir sportiškų klubų. Apie Tėvynę Lietuvą jisai jokių žinių neturi. Jisai nežino, iš kokios parapijos ir pavieto yra atvažiavę jo tėvai. Tautos istorija jam visai svetima. Žodžiu sakant, tai tikras amerikonas, kaž kaip per atsitikimą tik pramokęs lauzyti mūsų kalbą.

Yra, be abejonės išimčių. Čia stengiaus nupiešti tipą, dažniausiai pasitaikantį. Dar labiau turėsime išsigąsti, pažvelgę į jaunosius kunigus, čia augusius ir išėjusius mokslius.

Svietiškis inteligentas, kad ir menkas lietuvis, bet didelės bledies mūsų broliams tautišku žvilgsniu neatnės. Jisai susidurs su jais tik biznio reikalais; į jo dvasinį gyvenimą jisai neturės žymesnės intekmės.

Visai kas kita su kunigu. Jisai — dvasios vadovas ir į savo globai pavestus žmones turi milžinišką įtekmę.

Čia gimę ir augę lietuvis kunigas yra dažniausia įrankiu amerikoniškos dvasios ir politikos; to kunigo pažiūras ir budą išdirbo ir nustatė Amerikos kolegija ir seminarija. Kolegijoj tautiško pamato negavęs, seminarijoj persiėmė airių dvasia, užsikrėtė jų budu. O kadangi kiekvienos tautos Bažnyčia nešioja ant savęs žymes, išspauštas to krašto tautybės, tai ir mūsų jaunas kunigas išeina iš seminarijos airiškai nudalintas ir nustatytas. Vardas ir kraujas neva lietuviškas, bet visa tai atskiesta ir nudažyta pagal amerikonišką kurpalio, ir mūsų brolių dvasios vadovas pasijunta esąs savo žmonėms svetimas. Kas jiems brangu, jam nebesuprantama. Ir savo širdies gilumoje jis ims pageidauti, kad tie jo globojamieji grinatoriai kuoveikiausiai suamerikonėtų. Jis įvairiais budais proteguos mokančius angliškai, su jais tik angliškai kalbės, bažnyčioje bent evangelijas angliškai įves, su tarnais kalbės angliškai, įsitaisys kolekciją pyptkių, gyvai dalyvaus amerikų sporte, apsi kraus vien angliškais laikraščiais ir knygomis, lietuviškų gi nei į rankas nenorės paimti, žodžiu sakant bus tai tipas iš visų pusių gero amerikono, bet visai menko lietuviu. Galima numanyti, kaip toksai kunigas vadovaus lietuvių dvasiai. Deja, tokių vadovų jau yra. Man pačiam teko susidurti net su trimis panašios rūšies lietuvišiais kunigais. Teko išsikalbėti su kai-kuriais klierikais ir sužinoti, kad seminarijose beveik visi čia augusieji yra tokie; jie tik juokiasi iš lietuvių kalbos ir iš visų tautiškių lietuvių aspiracijų. Airių vyskupai savo išauklėtai kunigais labiau pasitiki, negu atvažiavusiais iš Lietuvos. Šie pas-

tarieji jaučiasi lyg neturį čia po kojų pamato, tuo tarpu, kada anie, airių auklėtieji, numanydami savo tvirtesnę poziciją, žiuri lyg iš augšto į tuos atėjusius ir ne tik nesiskubina veikti solidariskai tautybės reikaluose, bet net apreiškia prie progos aiškia tedenciją atkirsti amerikiečius nuo Tėvynės intekmės."

Kad užbėgti tai blygybei kelia, autorius pataria įsteigti lietuvišką kolegiją. Mums gi rodos, kad kolegijos čia permaž — pagalios, dar klausimas, ar ji atsieks savo tikslą.

APIE SELPIMĄ NUKENTĖJUSIŲ NUO KARĖS.

Naujienos gavo Nr. 2 Lietuvių Balso (matyti, tas pats laikraštis, kurį išsyk buvo manoma pavadinti "Petrapilės Balsu"), redaguojamo p. M. Yčo.

"Lietuvių Balsas", toliau išdėsto, kaip Lietuvių Draugija, kurios pirmininku yra p. Yčas, rupinasi Lietuvos pagėgėliais. Bet vokiečių užimtoje Lietuvoje randasi nemažiau žmonių, reikalaujančių pagalbos. Jiems pagalbą teikti ragina "L. B." amerikiečius ir Prūsų lietuvius. Jisai sako:

"Čionai daugiau gali padaryti iš vienos pusės Amerikos lietuvių, Prūsų — iš kitos. Amerikoj yra jau nemažas skaičius musiškių, tapusių Amerikos pilieciais nebe pirmoj kartoj. Tie jų, kurie turi pilnas piliečio teises galėtų liuosai atsilankyti Lietuvoj, vistiek, kieno ji būtų rankose. Jiems nebūtų persunku gauti iš vokiečių valdžios leidimas atvažiuoti į užimtuosius miestus. Tenai jie su likusiais vietoje lietuvišiais inteligentais galėtų nužiūrėti, kas reikia ir galima daryti. Tik, žinoma, tušiomis rankomis, be pinigų, daugelio nepadarysi.

Kitoje vietoje p. Yčas siulo tam tikrą planą, kaip, jo nuomone, amerikiečiai turėtų daryti, kad sušelpus likusius Lietuvoje žmones. Planas toks:

Mums rodosi, būtų naudingiausia, jei amerikiečiai sudarytų skrajojamąjį burį iš jaunosmenės 20—30 žmonių. Į tą skaičių įeityt ir keli gydytojai. Tą skrajojamąjį burį paleisti į Lietuvą, kur jie galėtų, pasiskirstę į burelius, su vietos žmonėmis, Lietuvoje pasilikusiais, susitarę, organizuoti visą šelpimo ir medicinos pagalbos darbą.

Tie siunčiamieji žmonės turi būti gerai organizuoti ir, kas svarbiausia, disciplinuoti. To burio priešakyje reikia pastatyti žmogus su autoritetu ir jam pavesti sau padėjėjus paskirti. Visi siunčiamieji žmonės turi būti Amerikos piliečiai, nes tik juos vokiečiai teprileis prie to darbo ir neišdrįs konfiskuoti atvežtų su savim daiktų. Reikia turėti omenyje, kad prisėis tam bureiui ne tiek pinigų dalinti, kiek visokių produktų gabenti.

Mūsų Komitetas galėtų kokio-kio nors neutralėje šalyje turėti savo agentus ir, bureiui atvykus arba jo įgaliotiniui, galėtų įvairius nurodymus duoti, su jais pasitarti."

Ar toksai planas įvykinti yra galima ir ar jis būtų praktiškas — tai kitas klausimas. Čia mes skaitytojų domą atkreipiame tik į tą faktą, kad pati Lietuvių Draugija su p. M. Yču priešakyje pripažįsta didelį reikalą šelpiti lietuvius, esančius vokiečių valdžioje, tiesiog per Prusus. Tuo tarpu pas mus kai-kurių laikraščių buvo vedama agitacija kaip tik priešingai.

Vienybė Lietuvininkų Nr. 42 taipgi rašo apie šelpimą nukentėjusių. Šį sykį Rusijoj jau neranda daugiau 2 milijonų lietuvių pagėgėlių, o pasitenkina skaičiumi "apie pusantro miliono mūsų žmonių iš Lietuvos." "Aukos — rašo "V. L." — turėtų būti iš visų mūsų trijų fondų skiriamos lygiai Lietuvių Draugijai Rusijoj pagėgėliams gelbėti ir Prūsų komitetui."

"Prūsų komiteto darbus turėsime mes, amerikiečiai, atidžiai sekti ir taip greit, kaip pamatysime jų klaidingus žingsnius, imtis kokių-nors galinių priemonių, kad užbėgti kelią kenkiantį Lietuvai ir jos žmonėms. Rodos ir dabar būtų išmintinga mums reikalauti be jokio atleidimo, kad į tą komitetą ineitų ir vokiečiai iš Didžiosios Lietuvos, kuriems mes labiau galėtume užsitikėti, jog mūsų aukos bus ištikro lietuviams nukentėjusiems atiduodamos."

Idomu, kodėl "V. L." šiame atsitikime du mastu vartoja. Juk jeigu negalima pilnai pasitikėti Prūsų lietuvių komitetui, tai nereiktų pilnai pasitikėti nei Rusijos lietuvių komitetui, o jeigu pasitikima vieniems, tai nėra pamato nepasitikėti kitiems. Tas skirstymas lietuvių į "ištikimus" ir "neištikimus" kenkia tik pačiam šelpimo darbu.

M. Petrauskas. DAINININKAMS. XIV.

Trumpi nurodinėjimai dainininkams davė tą, kad besilavinančiam būtų lengviau prieiti prie pageidaujamo tikslo. Galutiną supratimą dainininkas apie dainavimą tik tuomet įgaus, kai pradės praktikuot savąjį balsą su žinovu mokytojum ir tie visi mano rašiniai pasidarys daug naudingnesni. Tokie straipsniai bus reikalinga keletą kartų perskaityt, ypač tada, kada yra pradėdama dainavime lavinties.

Nurodinėta buvo vis, kaip reikalinga pastatyt balsą, kad jis teisingai skambėtų, turėtų atsakančią pajėgą, tamprumą, plotį ir tt. Dabar gi reikalinga pakalbėt apie balso lengvumą, apie sunkesnę ir lengvesnę arba dramatišką ir lyrišką jo pusę. Balsą padaryt negalima dramatišku, jeigu jis yra lyrišku ir atbulai, bet išvystyti balso ypatybę netik kad galima, bet tas yra butinu reikalas. Balsas, budamas nesavo vėžese, labai tankiai sirguliuoja ir greit nustoja netik savo įgautų dailiųjų ypatybių, bet ir įgytųjų. Kaip dramatiškam, taip ir lyriškam balsui reikalinga technika lengvumo, kurią reikia įgaut tam tikromis egzerticijomis, vokalizais.

Lyriškas balsas tinka lyriškai operai, saliono romanams, nokturnams ir tt. Dramatiškas — dramatiškoms operoms, baladoms, daugiau rečitativinei dainos formai. Tiesa, komiškam rečitativui kartais tinka daugiau lyriškas balsas. Pakraipa operos ar dainos reikalauja tam tikro balso ir, pavz., jei lyriškas balsas dainuos dramatišką partiją, kad ir Otello, muzika Verdi, juk bus labai juokingą, arba vėl labai keista klausyt ariosio "Pagliacci" — Ridi Pagliaccio — muzika Leoncavallo.

Norint lavint balsą, kad jis būtų lengvas, tai reikia stengties dainuot egzerticijas tokiu budu, kad kiekvieną palaipos — gammos gaidą būtų aiškiai ir teisingai balsu kiršta, bet ne šliaužiamu nuo laipto ant laipto

gamos kaip viršun, taip ir apacion.

Šių dienų kompozitoriai pasiūvė rašę dainininkams pasazus — muzikališkas figuras, — fioretas — padailinimus dainavime, buk delto, kad tas atsitolina neva nuo teisybės. Tas tiesa, kad buk atsitolinama nuo teisybės tokiu dainavimu daugiau, negu šiaip dainavimu, bet tikrai pasiūvėjus dailininko akimis jau taip nebus. Juk ir pats dainavimas ir net pats lošimas yra nustolinę nuo teisybės. Ar kas kada yra matęs, kad ypata, perimta vargo, rupesčių, džiaugsmo, linksmybės, neapikantos ar pagiežos taip išsipasakotų, kaip kad pasakojo ant scenos artistas. Jeigu tas viskas daleidžiama, tai kam varomi iš dailės namo tie ornamentai, kurie vietomis buna labai tinkami? Toksai kompozitorių griežtas nusigrizimas nuo įvairių dainavime padailinimų suteikė progą rodyties scenoje ir mažai išsilavinusiems dainininkams. Jeigu dabartiniu laiku atsiranda šiaip geras balsas, gerai žino muziką, tai šiaip taip nustatę tą balsą jau buna operos dainininkas, ypač Wagnerinio repertuaro. Bet kaip pririekia sudainuoti operas Rossini, Donizetti, Mozart ir jiems panašų, tai buna daug vargo del teatro impresario — entrepreneur'o — įsteigėjo, savininko. Technika balso labai reikalinga ir toks dainininkas, kuris turi techniką, geriau atliks ir tokią partiją, kuriai technikos nereikia, o tik vien balso pajiegos.

Įvairios tautos, įvairių dainavimą mėgsta. Kuomet kinietis mėgsta dainuoti nosin — puikiausias dainavimas, — taip europietis mėgsta dainuoti atvirai, aiškiai, suprantamai ir kad jo dainavimas skleistųsi plačiausiai. Bet ir to atviro dainavimo yra keli pamėgti budai. Slavas gieda aiškiai — atvirai ir pamėgtas balsas toks, kuris augstyn beeidamas eina platyn; maž-daug to prisilaiko romantiškos tautos ir rusai. Vokečiai mėgsta truputį kitokią dainavimo būdą, o su jais ir anglo-saksų rasės. Jų bude dainavimo viršutinės gaidos labai užtamsintos ir imamos išplėčiant iki kraštutinumų gerkle į šalis, o choralishkame dainavime imama galvon ir delto ne-gaunama pajiegos, nors gaunamas švelnumas vyrų augstajame registre ir nepastatytuose balsuose. Vėlgitalas, francuzas, ispanas, rusas mėgsta tokį dainavimą, kur būtų žodis lyg nutekintas, o pats motivas kad būtų lyg varstė ant kurios sunerti karoliai. Vokietis pamėgo recitativą — giedamąją kalbą ir dainavimą toki, kuris duotų įtekmę pajiegos. Tą mėgsta Amerika, ypač pajiega ir švelniosios ypatybės tik mažumą tepajudina.

Geriausiai išsivystę yra: Italijoj — opera; Vokietijoj — simfonija ir chorai, Francijoj — opera ir simfo-

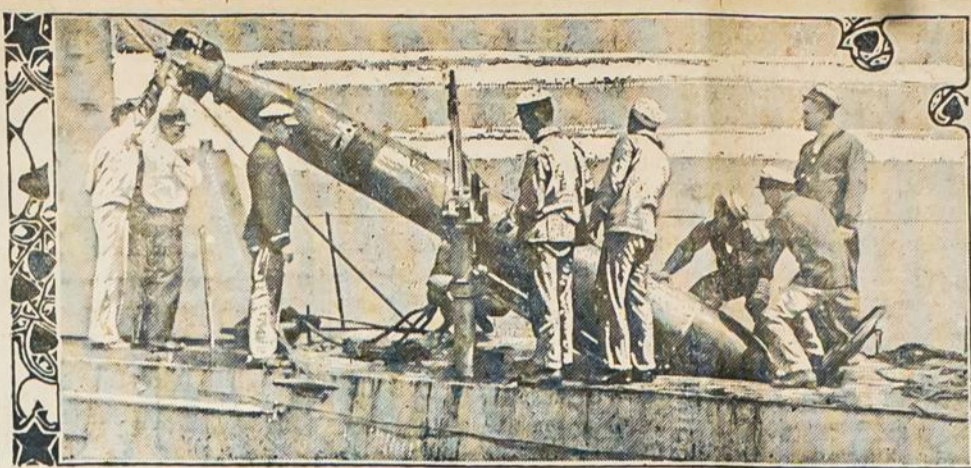

Photo copyright by Muller.

Povandeninės laivės (submarino) torpeda gatavai prirengta iššauti.

nija; Rusijoj — opera, simfonija ir chorai rusų bažnyčių, o Lietuvoj tai buvo pasidainavimas prie verpsto ir beveik tokiu liko iki šių nelaimingų laikų.

Lietuvos žinios.

Dabartis, Prūsų lietuvių leidžiamas ir Didž. Lietuvai skiriamas laikraštis, paduoda tokių žinių iš Didž. Lietuvos gyvenimo.

KAUNO TVIRTOVĖS GUBERNATORIUS.
Kauno tvirtovės gubernatoriui paskirtas general-lieutenantas Adalbertas Wegener.

RIETAVOS APSKRICIO VIRŠININKAS.
Riechstago atstovas majoras Frommer, buvęs ikišiol adjutantu Kuršo valdomo Liepojuje, paskirtas dabar į civilinį Lietuvos valdymą Rietavos apskričio viršininku.

APSKRICIŲ VIRŠININKŲ PASIKALBĖJIMO VALANDOS.
Kaip musų skaitytojai jau žino, vokiečių apskričių viršininkai pasakyre pasikalbėjimo valandas, kur gyventojai gali pranešti savo reikalus ir susilaukti patarimo bei paaiškinimų. Apskričių viršininkai yra labai užimti visokiais darbais, o turi keliauti ir po apskričius, kad patys pamatytų, kaip dalykai eina. Todėl labai yra geistina, kad gyventojai tik tą dieną ir valandą lankytųsi apskričio viršininko namuose, kada tikrai žino, jog ta diena ir ta valanda yra pasikalbėjimui paskirta. Kaip mes patyrimė, tai Varnių viršininkas prašykle gyventojam yra atidaryta šventadienį nuo 9—10 val. pirm pietų, pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį bei penktadienį pirm pietų nuo 9 iki 12, o po pietų nuo 3 iki 5 val. Kas kitu laiku atsilankytų, negali būti tikras, jog apskričio viršininką ras bei galės su juimi pasikalbėti.

APIE POLICIJĄ.
Policijos reikalus užimtuošiuose Lietuvoj kraštuose atlieka vokiečių civilinis valdymas savo žandarais bei žandarų pagalbininkais. Pirmieji dėvi žalią uniformą su mėlyna apikakle bei mėlynais rankovė apstais, pastarieji rėdyti pilkai ir turi aplink rankovę juostą su užrašu: "Gendarmiere Litauen" (Lietuvos žandarija). Žandarų paliepinus reikia pildyti.

LIETUVOS APRUPINIMAS GYDYMU BEI VAISTAIS.
Labai nemalonus dalykas, kad Lietuvoje yra mažai gydytojų, o ir aptiekoms trūksta daug vaistų. Vokiečiai kiek galint pasiūstengia šitą spragą užkišti. Susirgus galima kreiptis ir į vokiečių kareivių gydytojus. Kur juos surasti, galima sužinoti apskričio viršininko rašyloj (kanceliarijaj). Aptiekos vokiečių yra kiek galint aprupinamos vai-

stais. Taip pavyzdžiui Varnių aptieka reikalingiausiais vaistais jau aprupinta, iš ko vietiniai gyventojai labai pasidžiaugia. Tikima, jog neužligo vaistų stoka gal visur bus šiek-tiek pašalinta.

ŽADA MOKĖT UŽ JAVUS.
Paakiname Didž. Lietuvos gyventojus, — rašo "Dabartis" — jog jų pačių nauda dabar javų valymą užbaigus, pasirupinti ir linų bei kanapių laukus laiku nuvalyti. Su linais bei kanapėmis reikia gerai bei tinkamai apsieiti. Vokiečiai mielai nupirks tuos linus ir t.t. ir, kaip skelbiama, mokės gyvais pinigais.

ANTRAŠIS VILNIAUS BURMISTRAS.
Miesto Halberstadt antrasis burmistras p. Hans Weissenborn paskirtas Vilniaus antruoju burmistru. Pirmuoju burmistru paskirtas yra — kaip jau rašėme — Tilžės burm. p. Pohl.

PANEVĖZIS.
Rusai, vadydami šalin gyventojus, šauniai aptuštino ir Panevėžį. Gydytojų nebėra nei pačiame mieste, nei apygardoje. Čia turėjo vokiečių valdžia gelbėti. Ji paskyrė vokiečių kareivių gydytoją, kuris suteiktų gyventojams gydytojo pagalbą. O toji pagalba reikalinga. Nes dėl netikusios rusų tvarkos daug žmonių serga vidurių ligomis. Kitas ir pasimirė. Pas gydytoją atvyksta dabar žmonės tuziniais, ypač lietuviai, o tuo daugiau kaip patyrė, jog už patarimą bei už vaistus nieko nereikia mokėti.

Jeigu vienas-kitas liuosu noru užmoka, tai pinigai yra suvartojami sušelpimui biednesnių mieste. Sanitariškosios valdybos priežiūra miesto aptieka aprupinta vaistais, kurie žmonėms yra parduodami valdiškai nustatytais žemomis kainomis. Tokiu būdu žmonės dabar gali pigiau nusipirkti vaistų, kaip tat buvo galima rusams viešpataujant.

Lietuviai Amerikoj.
CHICAGOS DEŽUTĖ.
Saliunams nedėldieniais užsidarius.

Jau minėjau, kad Chicagoje nedėldieniais saliunai uždaromi. Vienok buvo tik paminėjimas. Dabar, jau porai nedėldienų "sausų" praslinkus galima šistas daugiau pasakyti.

Jūs žinote apie saliuninko galę politikoje. Bet jūs turite įsivaizdinti daug didesnę galę bravorninko ir jiems pritarėjų ir tuomet suprasite, kaip sunkiai ši reforma įvesta. Tarpe tokių pritarėjų bravorninkams randasi ex-majoras Harrison, kuris vienose savo prakalbose pasakė, kad Thompsonui nereikėjo judinti to seno įstatymo, kurį 60-

ties metų dokumentai buvo prislėgę ir jie jį peikė už to įstatymo pildymą. Ir, matyti, jieškodamas silpnųjų pusių ir lyg siundydamas prieš esantį majorą sako, kad turėjo Chicagos žmonės nubalsuoti prieš uždarymą.

Ką saliuninkai? Žinote jie ne visi vienodai apie tai kalba, nesusitaria. Vieni sako "all right", kiti — "no". Štai vienas saliuninkas atėjęs pas kontrolierių sako, kad jam esą geriau, jog saliunus liko uždarytas. Pirmiau jis subatoj parduodavo tik už kokią \$30.00, nedėlioį už kokią \$60.00, ar kiek, bet dabar subatoj parduoda už \$90.00 ir panedėlyį už daug daugiau, o beto nedėlioje nereikia "barkeeperių" laikyti ir atlieka keli centai. Kitas sako, aš dabar daug daugiau biznio padarau, išveždama. Subatomis sunku apsidirbti. Vėla girdeją jau besirengiančius mesti saliuninko biznį, o jieškotis kokio kito.

Beje, dar kyla vienas užmanymas, tai kad panaikinus 2,500 saliunų. Dabar esama Chicagoje 7,500 saliunų, o girdi, pakaktų tik 5,000, t. y. ant kiekvieno 500 gyventojų užtektų vieno saliuno. Vienok šitam užmanymui vargu bus lemta įsikunyti.

Kitas spėjimas, kad Chicagoje delei uždarymo turėsią subankrutyti apie 1,000 saliunų.

Kai-kurie saliuninkai nelabai boja įstatymų ir neklauso. Taip, pirmą nedėldienį nelauku uždarė ir sugavo 28 saliunus, antrą net 74. Kiekvienas saliunus, žinoma, turėjo užsimokėti bausmę \$200, kuri yra pažymėta įstatymuose.

Beto areštų dabar antrąjį "sausąjį" nedėldienį buvo daug daugiau. Štai žiupsnelis skaitliniu.

Spalio 9 d., t. y. subatoje prieš pirmąjį "sausąjį" nedėldienį, suareštavo girtų 47 žmones, spalio 16 d. suareštavo už girtuokliavimą 114, spalio 10 d. (nedėldienį) suareštavo tik 16 žm., o spalio 17 d. jau 163.

Statistikai suvedami šias skaitlines atranda, kad dabar tomis dienomis yra didesnis skaitlius areštų (273), negu kad buvo prieš uždarymą saliunų (243).

Tarpe lietuvių. Jūs žinote visi lietuvių nerangumą. Lig jis apgalvos, lig pakrutės, apsitars, tai daug laiko ima. Saliuninkai, pripratę kaip tik prie gatavo "Draiveris" atveža, sudeda į sklepa, "barkeeperis" pastato ant vietų, išmuša kamščius, sudeda kranus — tai tuomet saliuninkas jau pradeda leisti į stiklus. Taigi dabar jie labai nukenčia, delto žydeliai, "wholesale'ų" užlaikytojai, suradę lietuvių agentų, gerai pelnosi išvežiodami.

Lietuviai darbininkai pirmąjį nedėldienį dar buvo neprisirengę, delto antrąjį jau turėjo lig valei.

Štai aš su reikalais nueinu pas vieną savo pažįstamą. Žiurau pilnas kambarys.

— Kas pas tave, Petrai, šiandien, ar balius, ar vestuvės?
— Na ne, brolau! Tai, mat, susiejom čionai.

— Bet ir "byro" turite. Iš kur tai?

— Žinai, Jonai, to gero! Na ką, mažu gersi, bet žinau tu negerai. Mat tau ten knygos rupi, o mums tai tik alutis. Ką mes prasti ten galime suprasti beskaitydami, o kaip alaus išsigieriam, tai tuoj ir "politikėje" suvokiame...

Tuoj pripuolė šeimyninkė ir pradėjo skūstis, kad blogiau padarę, jog uždarė saliunus. Pirmiau, girdi, tai saliunus primindavo, o dabar tai grinčias primina, o alaus tai dar daugiau išgeria, nes subatoje "draiveris" atvežė net 5 "baxus".

— Ir kur, Dievuželi tu mano, tiek išgert! — tebsi bobotė.

— Bet bene pirmu kart, mamyte, tiek išgeria?

— Pirmą nematydavau, o dabar... — palingavo galvą ir pradėjo peikti tuos, kas saliunus uždarė.

Pavadinau draugą su savim. Išėjome. Užėjome dar pas kelis gerai žinomus žmones. Pažiūrėjome, kaip ten švenčia "sausąjį" nedėldienį.

Nustebau. Visur kur pirmą tik "pelėmis" nešė, dabar "baxai" stovi tai tušti, tai pilni.

Mano gerai žinomas iš Lietuvos žmogelis sako:
— Namuose geriau. Gerk kiek nori. Pasigėrei, tai tuoj ir į lovą. O lipiti trepais, tai baisiai sunku, nes vis rodo, kad atbulas eini — dabar jau trepų turėklams bus sveikiau, jie pirmą labai girgdėdavo. Tik ausims nuo nelabosios gospadinės blogiau.

Visur, kur užėjom, dau linksmu jautėsi, visur "sausai" švenčiama! Tik vienoje vietoje užtiktas "senas" amerikonas (kokia 10 metų Amerikoje) skundėsi, kad jis nežinojęs, kur gauti, tai turėjęs šį šventadienį prisiglausti pas draugą Pijušą. Gi draugas Pijušas užkvietė per telefoną "dreiverį", iš rasto "Naujiuose" apgarsinimo:

— Na aš "Naujiuoms" tai atiduodu pirmenybę už visus kitus laikraščius. Nei "Katalike", nei Olševskio lapelyje nėra saliunų apgarsinimų, o "Naujiunos" ir padavė, o aš skaičiau ir radau. Kad ne jos bučia šventės sausai, o dabar ir pasivilgint kuom turiu.

Eina gandas, jog šitas uždarymas saliunų bus atšauktas. Gaila būtų tų lapų popieros, ką prirašė reikale uždarymo. Na tuomet, aš manau, jau tą įstatymą, kuris liepia uždaryti šventadieniais saliunus, dar giliau paikištų, kad jau kitas majoras nei surasti negalėtų.

Vienok rimtai galvojant uždarymas šventadieniais saliunų geras dalykas, bet kad tuomi būtų sumažinta girtuoklybė, tai tik gyvenimo ir žmonių nepažįstas galėtų tikrinti. Kad girtuoklybė sumažėtų neužtenka uždrausti (o žinote, kad uždraustas gardsnis), bet surasti kitus budus, o svarbiausia apšvietos reikalas geriau pastatyti ir prieinamesniu padaryti. J. D.

E. CAMBRIDGE, MASS.
Per pastaruosius metus čionai paputė lyg koks naujas vėjalis. Lietuvių tarpe pasidarė didelis judėjimas. Ir draugijos auga ir chorai didinasi. Beveik kas savaitę buna įvairūs vakarėliai. Susisipietusio jaunimo būreliai lavinas lošti teatrus ir, turbūt, šiame žiemos sezone nebus nei vieno šventos dienos pavakario, kad žmogus neturėtų kur nors nueiti, į kokį susirinkimą atsilankyti.

Daugelis pradėjo labai skaityti laikraščius. Dabar ir tie, kurie keletas metų atgal nenorėjo laikraščio ir rankas paimti, jau skaito. E. Cambridge buvo vadinamas tamsiausiu tarp lietuvių kampelių. Bet šiandien jie gali lygiai pasigirti su visais. Jau nėra beveik to namo, kur nebūtų koks nors laikraštis. Nerasim to, kad taip akelai tikėtų į kunigą ir sektų įsikabinę į kunigo

skverną, kaip ligšiol kad budavo. Luputis.

PROVIDENCE, R. I.

Lietuvių čionai yra su viršum pora tukstančių, bet dauguma iš jų yra įsimylėję į lenkišką kalbą. Nors tikrieji lenkai vadina juos "užmuštais litvinais", tačiau jie savo tikriems broliams lietuviams nenori prisipažinti, jog esą lietuviais. Turbut tie "puslenkiai" dar nemato, ką Amerikos lietuviai jau yra nuveikę ir ant kokio laipsnio lietuviai jau stovi.

Darbų čionai yra visokių ir atvažiavusiems iš kitur nesunku darbą gauti. Ypač tie greitai gauna darbą, kurie moka viela traukti, arba molderiauti. Vietnoku yra ir šiaip visokių darbų, kuriuos nemokantieji jokio amato gali dirbti.

Yra čionai taipgi ir lietuvių biznierių: 5 saliuninkai, 3 valgomų daiktų krautuvninkai, 1 fotografistas ir 1 graborius.

Lietuvių, kurie turi savo namus, yra apie trisdešimtis. Draugijų yra keturios: tris vyrų ir viena moterų. Dabar norima sutverti naują draugiją iš jaunų lietuvių ir lietuvaicijų, t. y. jaunuomenės draugiją, kuri turėtų darbuotis ant kulturiškos dirvos.

ATHOL, MASS.

Spalio 18 d. sustreikavo Union Twist Drill Co. darbininkai, reikalaudami 8 val. darbo dienos, tokios pat mokes ties, kokią gaudavo už 10 val. dvigubos mokes ties už viršlaikį ir šventų dienų darbą, ir unijos pripažinimo. Kompanija stačiai atsakė, kad nieko neduosianti ir dar nei nemano apie taikymasi su darbininkais.

Darbininkai kol kas gerai laikosi, ypač lietuviai, išskyrus kelis, k. a. J. Daubarą ir jo sunų, J. Kanapę, A. Petrauską ir St. Piepalą. Tie vyrai net špygas rodo streikieriams. Yra daug streiklaužių ir iš kitataučių, nes dar apie 400 žmonių dirba. Iš viso dirbo su viršum 1,100, tai streikierių bus apie 700. Nežinia, ar išlaimėsime, ar ne.

Streikieris.

MIDDLEBORO, MASS.

Pavizdingos vestuvės. Spalio 17 d. čia atsibuvo vestuvės p. Stanislovo Sarapo su p-le Selomia Pletaičia pas B. Miškinį, 12 West st. Svečiams puikiai besilinksminant p. P. Kripaitienė iš Montello užmanė parinkti aukų nukentėjusiems nuo karės musų broliams Lietuvoje, kas visų buvo priimta. Štai čia ir paduodu atkavusiųjų vardus. Aukavo šios ypatos: S. Sarapas \$2.00. S. Sarapienė, S. Pleita, J. Sarapas — po \$1.00. A. Ambrozus, M. Asipauskiūtė, J. Sirbikas, J. Vareika, K. Drevinskas, M. Akunas, M. Ambrozus, J. Nevedomskas — po 50c. J. Devis, P. Kripaitis, P. Kripaitienė, J. Sarapas, A. Sarapienė, M. Samuolis, A. Samuolienė, B. Miškinis, A. Miškinienė, K. Kunčius, J. Kunčienė — po 25c. Viso aukų surinkta \$11.75c.

Linkiu jaunai porelei linksmo šeimyniško gyvenimo.

J. Nevedomskas.

NAUJIAUSIOS ŽINIOS.

PARYŽIUS, spalio 25 d.

— Havos agentura sako, jog iš Athenų gauta autorizuotas pranešimas, kuris kategoriškai užginčija, buk tarpe Grekijos ir Bulgarijos yra padaryta sutartis.

SEKANČIAME ATEITIES NR. BUS IŠSPASDINTA IDOMIŲ LAIŠKŲ IŠ RUSIJOS APIE LIETUVIŲ PADEJIMĄ IR VISUOMENES REIKALUS.

APYSKAITA "LIETUVIŲ GLOBOS" PRUSŲ LIETUVIŲ NELEISVIAMS ŠELPTI.

IPLAUKOS.

Gauta iš Amerikos "Lietuvių Šelpimo Fondo" per Andrių Bulo... 1.100 rub. Šie pinigai buvo pavesti nukentėjusiems del karės lietuviams; sulyg Lietuvių Mokslo Draugijos Komiteto nutarimo ir nusprendimo nuo 2 d. vasario 1915 m. visi buvo paskirti "Lietuvių Globai."

Toliaus gruodžio mėnesyje nuo vardo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Tautiškiųjų Centų Fondo p. Paukštis dro J. Basanavičiaus vardu yra prisuntęs 2.000 rublių, iš kurių per Lietuvių Komitetą nukentėjusiems del karės šelpti, atidavė 1.210 rub. pirm gyvavusiai kuopelei, kuri "Globai" perdavė 970 rub.

Iš Amerikos nuo Lietuvių Tautos Fondo Lietuvių Draugijos Komitetui nukentėjusiems del karės šelpti paskirta 2.000 rub.

Iš Lietuvių Tautos Gelbėjimo Fondo Amerikoje per drą J. Basanavičių — 2.000 rub.

Per "Lietuvių Globos" įgaliotinius:

Antaną Grikiškį ("Liet. Žinios" No. 39) — 22 rub.

Albertą Gedaminį Papilę ("L. Ž." No. 61) — 24 r. 50 k.

Provizorių Juodelę Aukštadvarėje — 23 r. 19 k.

Adv. Mykolą Šlezevičių Vilniuje nuo Maskviečių ir Varšaviečių (tame skaičiuje nuo Šlepačiaus 15 r., ("L. Ž." No. 32, 39) — 55 r.

Vanagą-Simonaitį, Valkininkuose ("L. Ž." No. 52) — 36 r. 65 kap.

Jokubą Mačiulį ir stud. Navickį, Rygoje ("L. Ž." No. 31, 33, 50 (mintaujiečių aukos), 58, 73 ir "Liet. Ukin." No. 20) — 54 r. 94 kap.

Jurgį Savickį, Ariogaloje — 50 rub.

"Liet. Globos" narę įsteigėją Viktoriją Liandsbergienę ("Vairas" No. 8, 11) — 71 r.

"Lietuvių Globos" sekretorių Joną-Zigmą Valaitį ("L. Ž." No. 12, 18, 19, 22, 24, 29, 64) — 96 r. 38 kap.

Aleksandrą Lapinskį, Kronyje — 22 r. 27 k.

Juožą Milvidą, Ylakuose ("L. Ž." No. 33, 77) — 38 r. 92 k.

Antaną Čepelį, Minske ("L. Ž." No. 37) — 10 r.

Adv. Feliksą Valiuką, Panevėžyje — 25 r.

Kun. Juoz. Skinkį, žemoje Panemunėje — 43 r. 50 k.

"Liet. Globos" delegatą inž. technol. Steponą Kairį ("L. Ž." No. 26) — 3 r.

A. Trečioką, Gruzdziuose — 1 r. 75 k.

Joną Vaitiekuną, Lebedziuose ("L. Ukin." No. 25) — 17 r. 63 k.

Bložnelį, Merkinėje — 23 r.

Vincą Krukonių, Merkinėje ("Aušra" No. 21) — 24 r. 66 k.

"Liet. Globos" narį-įsteig. adv. Joną Vileišį (dras Jablonskis) — 10 rub.

Stud. Praną Gineitį, Tauragnuose ("Viltis" No. 155) — 17 r. 27 kap.

M. Vitkauskaitę ("L. Ž." No. 80) — 15 rub. 25 k.

A. Zavišaitę, Vilniuje ("L. Ž." No. 80) — 10 r. 40 k.

Leonavičių — 26 r. 70 k.

G. Liutkevičių, Petrapilėje ("L. Ž." No. 67) — 7 r. 30 k.

Viso — 730 rub. 31 kap.

Per "Liet. žinių" per "Lietuvos Ukininko" redakcijas ir per "Liet. Globos" narę-įsteigėją Feliciją Bortkevičienę: Atstovas P. Keinys — 25 rub., st. A. Sugintas — 1 r., St. J. Sondeckas — 50 k., Petrapiliečių aukos prisijungtos Stud. Indriuno ("L. Ž." No. 15), — 28 r., M. ir J. Pukai — 10 r., Matas Pukas — 50 k., kun. P. Andziulis — 1 r., kun. N. — r., kun. X. — 1 r., A. Juodelė — 7 r., Panevėžio "Aido" valdybos narių adv. F. Valiuko prisijungta ("L. Ž." No.

19) — 15 r., L. Jastremskaitė — 25 r., Zinggas Žemaitis — 3 r., Runevičius — 50 k., K. Juodelė — 5 r., Graurogkienė — 1 r., stud. J. Sondecko surinkta — 6 r. 50 k., Juodelė — 3 r., Varnių Vartotojų Draugija — 25 r., Venckaus surinkta — 10 r., Jokimo surinkta — 4 r., Varnių Kredito Draugija — 100 r., Vedegis — 50 k., A. ir V. Kasakaičiai — 10 r., Simonaiunas — 25 k., K. Velbutas — 5 r., Maksvilčių aukos, st. V. Steponaičio prisijungtos ("L. Ž." No. 28) — 10 r. 85 k., dras J. Žilinskas — 5 r., dras J. Slapelis — 3 r., dras Galvytė — 3 r., dras Biržiška — 5 r., J. Kandrotas — 10 r., Mečarnis — 2 r., Butto Andrzejkovicz (per M. Žmuidzinavičių) — 15 r., per M. Žvėrieną ("L. Ž." No. 32) — 16 r., Ruokis — 3 r., Indriulaitis — 5 r., J. Plepis — 5 r., M. Untulis — 1 r., Avizionytė — 1 r. 50 k., Vailiulytė — 50 k., Sveistis — 35 k., G. Petkevičaitė — 3 r., Rubėnas — 6 r. 47 k., dras Brudza — 10 r., dras Velbutas — 5 rub. Viso — 401 r. 32 kap. (Užbaiga bus kitam numeryje).

Vietos žinios.

Reikalingi Vyrų

Visokiems darbam: ant farmų, geležinkelių prie paprastų darbų ir į girias.

43 U. S. Employment Office, PORTLAND STREET, BOSTON, MASS.

Namų Kontraktoriai

Budavojam naujus ir, taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas WALDO J. DAUKSHA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

Geriausią Agenturą

Real Estate ir Insurance. Parodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai. M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti geras rubus pigiai, tad atėkite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas. Z. BUDRECKIS, 222 Broadway, So. Boston, Mass. ir 20 Ames St., Montello, Mass.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabžius Vyrams ir Motėrimis. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškių drabužių krautuvej. PETRAS BUZEVIČIA, 53 Exchange St., Athol, Mass. Tel. Connections.

Republikonai tikisi laimėti.

Republikonų partijos miesto (Bostono) komitetas yra labai patenkintas republikonų agitacijos pasekmėmis. McCall, republikonų partijos kandidatas į gubernatorių, tikisi šiemet Bostone gauti mažiausia 30,000 bal., o tos partijos lyderiai sako, kad jis butinai gausias 25,000 balsų.

Didelės prokalbos. Šias

prakalbas rengia Lietuvių Kooperacijos Bendrovė nedėlio, 31 d. (Oct.) 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje (kampas D ir Silver st.) Kalbės įžymiausi kalbėtojai. Kviečiame visus be skirtumo kuoskaitlingiausia atsilankyti. Komitetas.

Kooperacijos susirinkimas atsibus panedėlio, 1 d. lapkričio (November) 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje. Visi nariai privalo ateiti, nes bus išduodami raportai iš krautuves stovio. Taipgi yra daug svarbių klausimų kaslink biznio pagerinimo. Nepamirškite naujų narių atsivesti, nes ir šėrai bus pardavinėjami. Sek. M. A. Balčiunas.

Reikalingi Vyrų

Visokiems darbam: ant farmų, geležinkelių prie paprastų darbų ir į girias.

43 U. S. Employment Office, PORTLAND STREET, BOSTON, MASS.

Namų Kontraktoriai

Budavojam naujus ir, taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas WALDO J. DAUKSHA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

Geriausią Agenturą

Real Estate ir Insurance. Parodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai. M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti geras rubus pigiai, tad atėkite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas. Z. BUDRECKIS, 222 Broadway, So. Boston, Mass. ir 20 Ames St., Montello, Mass.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabžius Vyrams ir Motėrimis. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškių drabužių krautuvej. PETRAS BUZEVIČIA, 53 Exchange St., Athol, Mass. Tel. Connections.

Republikonai tikisi laimėti.

Republikonų partijos miesto (Bostono) komitetas yra labai patenkintas republikonų agitacijos pasekmėmis. McCall, republikonų partijos kandidatas į gubernatorių, tikisi šiemet Bostone gauti mažiausia 30,000 bal., o tos partijos lyderiai sako, kad jis butinai gausias 25,000 balsų.

Didelės prokalbos. Šias

JULIUS ACIUS "Ateities" keliaujantis Agentas dabar lankosi Scranton'o apielinkėse t. y. po Luzernės ir Lakanos pavietų miestus ir miestelius. Kur jis atsilankys, lietuviai malonės jį draugiškai sutikti ir gali pas jį užsirašyti "Ateitį" ir užmokėti jam prenumeratą. Mes už jį atsakome. Ateitis Publishing Co. P. S. Taipgi p. Acius yra keliaujančiu agentu ir mėnraščio "Jaunosios Lietuvos". Dalima pas jį užsirašyti ir "Jaunetuva" ir užsimokėti jam prenumeratą. "Jaunosios Lietuvos" Administracija.

Lietuviška Muzikos Konservatorija 195 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915. Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Namų Kontraktoriai

Budavojam naujus ir, taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas WALDO J. DAUKSHA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

Geriausią Agenturą

Real Estate ir Insurance. Parodu Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai. M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti geras rubus pigiai, tad atėkite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas. Z. BUDRECKIS, 222 Broadway, So. Boston, Mass. ir 20 Ames St., Montello, Mass.

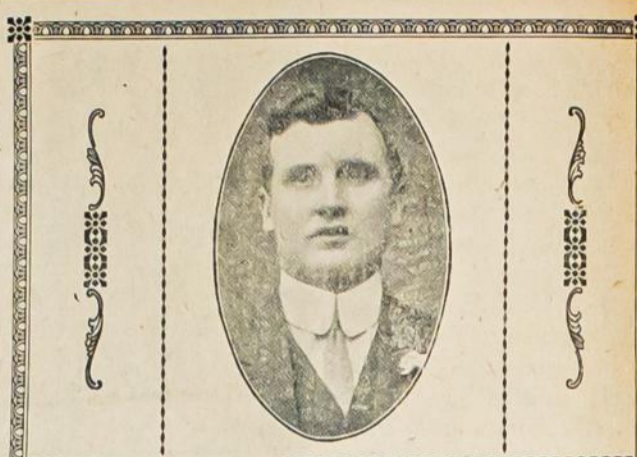
GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabžius Vyrams ir Motėrimis. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškių drabužių krautuvej. PETRAS BUZEVIČIA, 53 Exchange St., Athol, Mass. Tel. Connections.

Republikonai tikisi laimėti.

Republikonų partijos miesto (Bostono) komitetas yra labai patenkintas republikonų agitacijos pasekmėmis. McCall, republikonų partijos kandidatas į gubernatorių, tikisi šiemet Bostone gauti mažiausia 30,000 bal., o tos partijos lyderiai sako, kad jis butinai gausias 25,000 balsų.

Didelės prokalbos. Šias

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi praneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čėverykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY, 662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiskomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl atėkite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.00 iki \$25.00 Juozas Zupkauskas

Isidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.

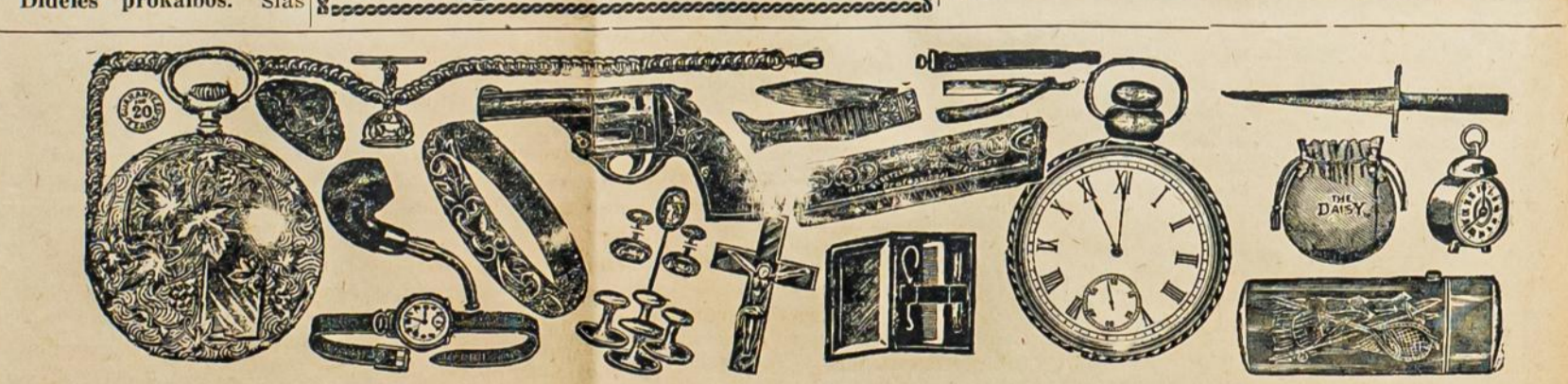
662-672 Washington St., Boston.

Bukit Linksni.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusių čėverykų. Jie slubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čėverykų. Atėik pas mane ir nusipirk gerus čėverykus, o busi linkmas visados, nes aš turiu plačių čėverykų, padarytų specialiskai del lietuviskų kojų; kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir motėrimis.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

\$6.25 Laikrodėlis Tiktai! Specialis Pasiuylimas = 28 Prezentai DOVANAI!

Idant musų 14 K. Gold Filled Laikrodėlius kuogratėiausiai išplatinti, darome šitą Specialj Pasiuylimą. Taipgi kiekvienam, kuris mums prisijų savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu, ir 25 centus pradotko markėmis arba kvotėrj, tai mes išsiųsim jam tuojaus 14 K. Gold Filled Laikrodėlj, vyrišką arba motėrišką. Gvarantuotą ant 20 metų, su geriausiu rusišiu mechanizmu pasaulij, ir prie kiekvieno Laikrodėlio duosim augšciaus parodytus 28 Prezentes visai D O V A N A I kaip-seka: Reteželj se kabliuku, Žieda, Pypkė, Branzalieta, (Miniature) Branzalieta su Laikrodėliu, Setą Spinkų, 32 cal. (Model) Revolverj, Britvą, Armonką, Kryžiuką, Veidrodėlj su 3 prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą Atdarą (Model) Laikrodėlj, Durklą, Tabakui Skurinį Krepselį, Nikeling Deputę del Degtukų, (Miniature) Budniką Laikrodėlj. Kada atneš tau j namus Laikrodėlj ir Prezentes, ir busi užganadintas, tai užsimokėsi likusius \$6.00 taipgi 30 centų už Prezenty persiuntimo tešas. Jeigu nebūtam užganadintas, tai neprilink, o mes tau sugrąžjsim 25 centus pradotko. Apart to primenam, kad musų Laikrodėliai yra 14 K. Gold Filled Gvarantuoti 1j nieko nerizikuoj. Iš Kanodos reikia visus pinigus prisijųti iškalno. Adresuok aiškiai taip:

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg. (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y. DEP. 22.